C/2026/2957

1.6.2026

KOMUNIKAT KOMISJI

Publikacja łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu w 2025 r. do celów rezerwy stabilności rynkowej w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji

(C/2026/2957)

1. Wprowadzenie

W 2015 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły decyzję (UE) 2015/1814 ([1]) („decyzja w sprawie rezerwy stabilności rynkowej") w celu utworzenia rezerwy stabilności rynkowej („rezerwa") w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji („EU ETS") ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE ([2]) („dyrektywa ETS"). Rezerwa stabilności rynkowej funkcjonuje od 2019 r. Jej celem jest uniknięcie strukturalnej nadwyżki uprawnień na unijnym rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla, co wiązałoby się z ryzykiem niewysłania przez EU ETS sygnału inwestycyjnego niezbędnego do osiągnięcia unijnego celu redukcji emisji. Celem rezerwy jest również zwiększenie odporności EU ETS na zakłócenia równowagi na rynku, aby unijny rynek uprawnień do emisji dwutlenku węgla mógł sprawnie funkcjonować.

Zgodnie z art. 1 ust. 4 decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej Komisja publikuje co roku dane na temat łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu (TNAC) w odniesieniu do poprzedniego roku. Wartość ta determinuje funkcjonowanie rezerwy, tj. wpływa na to, czy uprawnienia zostają wycofane z wolumenu uprawnień przeznaczonych do sprzedaży na aukcji i umieszczone w rezerwie, czy zostają uwolnione z rezerwy i przeznaczone do sprzedaży na aukcji. Coroczna publikacja TNAC jest zatem ważnym elementem rezerwy stabilności rynkowej i EU ETS.

28 maja 2025 r. Komisja opublikowała TNAC za 2024 r., która wynosiła 1 148 049 585 ([3]). W związku z tym liczba uprawnień, które należało umieścić w rezerwie w okresie od 1 września 2025 r. do 31 sierpnia 2026 r., wynosiła 275 531 900. Liczba uprawnień w rezerwie, które zostały unieważnione 1 stycznia 2025 r., wyniosła łącznie 270 506 086.

Niniejszy komunikat jest dziesiątą publikacją TNAC i dotyczy 2025 r. Przedstawiono w nim szczegółowe obliczenia i liczbę uprawnień, które będą umieszczone w rezerwie od 1 września 2026 r. do 31 sierpnia 2027 r.

2. Zasoby w rezerwie stabilności rynkowej

Rezerwa działa automatycznie, gdy łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu przekracza ustalony zakres. Uprawnienia są wycofywane z wolumenu uprawnień przeznaczonych do sprzedaży na aukcji i umieszczane w rezerwie, jeżeli TNAC przekracza próg 833 mln. Wskaźnik pobrania do rezerwy stabilności rynkowej został ustalony na poziomie 24 % TNAC, jeżeli liczba ta przekracza 1 096 mln. Jeżeli TNAC wynosi od 833 mln do 1 096 mln, pobranie stanowi różnicę między TNAC a 833 mln. Jeżeli TNAC jest niższy niż próg 400 mln, 100 mln uprawnień jest uwalnianych z rezerwy i przeznaczanych do sprzedaży na aukcji. Uprawnienia są umieszczane w rezerwie albo uwalniane z niej na okres 12 miesięcy. Począwszy od maja 2023 r. wszelkie uprawnienia powyżej progu 400 mln znajdujące się w rezerwie roku tracą ważność. 1 kwietnia 2026 r. Komisja przedstawiła wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej w celu zaprzestania unieważniania ([4]). W odniesieniu do okresu przed wejściem w życie tej zmiany należy nadal obliczać liczbę uprawnień, które mają zostać umieszczone w rezerwie, zgodnie z art. 1 ust. 5 decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej. Za każdy miesiąc, który upłynie, w rezerwie zostanie umieszczona jedna dwunasta tej liczby uprawnień. Odzwierciedla to działania podjęte od pierwszego roku funkcjonowania rezerwy.

([1]) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 264 z 9.10.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj).

([2]) Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego I Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WETekst mający znaczenie dla EOG (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([3]) Komunikat Komisji – *Publikacja łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu w 2024 r. do celów rezerwy stabilności rynkowej w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji* (Dz.U. C, C/2025/3180, 4.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3180/oj).

([4]) Wniosek dotyczący decyzji zmieniającej decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 w odniesieniu do zaprzestania unieważniania uprawnień znajdujących się w rezerwie stabilności rynkowej, COM(2026) 153 final.

Na podstawie art. 1 ust. 5 decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej i zgodnie z niniejszym komunikatem uprawnienia stanowiące 24 % TNAC na 31 grudnia 2025 r. lub różnicę między TNAC a 833 mln zostaną umieszczone w rezerwie na okres 12 miesięcy rozpoczynający się 1 września 2026 r. Odpowiednia liczba uprawnień zostanie odliczona od wolumenów uprawnień przeznaczonych do sprzedaży na aukcji państw członkowskich UE, trzech państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego – Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (Islandii, Liechtensteinu i Norwegii) oraz, w przypadku wytwarzania energii elektrycznej w Irlandii Północnej, Zjednoczonego Królestwa. Uprawnienia te zostaną odliczone na podstawie odpowiednich udziałów poszczególnych państw w aukcjach.

Na podstawie art. 1 ust. 5 decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej do 31 grudnia 2030 r. uprawnienia rozdysponowane w interesie solidarności i wzrostu w ramach EU ETS ([5]) nie będą uwzględniane przy obliczaniu odpowiednich udziałów do celów rezerwy.

3. **TNAC**

Zgodnie z art. 1 ust. 4 decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej TNAC w danym roku „odpowiada skumulowanej liczbie uprawnień wydanych w odniesieniu do instalacji i przedsiębiorstw żeglugowych i nieumieszczonych w rezerwie w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r., w tym liczbie uprawnień wydanych w tym okresie zgodnie z art. 13 ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej na dzień 18 marca 2018 r., oraz uprawnień do stosowania międzynarodowych jednostek emisji wykorzystywanych przez instalacje w ramach unijnego systemu handlu emisjami do dnia 31 grudnia danego roku, po odjęciu skumulowanych ton zweryfikowanych emisji z instalacji i przedsiębiorstw żeglugowych objętych unijnym systemem handlu emisjami od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia danego roku i wszelkich uprawnień anulowanych zgodnie z art. 12 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE”.

Podsumowując, TNAC istotny dla funkcjonowania rezerwy oblicza się przy użyciu zaktualizowanego wzoru:

TNAC = podaż – popyt

Te dwa elementy obliczenia zostały szczegółowo opisane w niniejszym komunikacie. Przegląd wszystkich danych liczbowych przedstawiono w tabeli na końcu.

Art. 1 ust. 4a akapit pierwszy decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej stanowi, że od 2024 r. „całkowita liczba uprawnień znajdujących się w obiegu w danym roku obejmuje skumulowaną liczbę uprawnień wydanych w odniesieniu do lotnictwa oraz skumulowaną liczbę jednostek zweryfikowanych emisji z lotnictwa w ramach EU ETS, z wyłączeniem emisji pochodzących z lotów na trasach objętych kompensacją emisji i obliczonych zgodnie z art. 12 ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE między dniem 1 stycznia 2024 r. a dniem 31 grudnia tego samego danego roku”.

Od 1 stycznia 2024 r. EU ETS obejmuje emisje z transportu morskiego. W obliczeniach TNAC za 2025 r. uwzględnia się liczbę uprawnień wydanych przedsiębiorstwom żeglugowym oraz zweryfikowane emisje przedsiębiorstw żeglugowych od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r. Art. 1 ust. 4a akapit drugi decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej stanowi, że „[n]a potrzeby obliczenia łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu uprawnienia anulowane na podstawie art. 3gb dyrektywy 2003/87/WE uznaje się za wydane”.

Podaż

Podaż uprawnień na unijnym rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla obejmuje następujące elementy:

— uprawnienia przeniesione ([6]) z 2. etapu EU ETS (2008–2012), które wyniosły 1 749 540 826 ([7]);

— uprawnienia przydzielone bezpłatnie na okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2025 r. ([8]), w tym uprawnienia przydzielone z rezerwy dla nowych instalacji (New Entrants Reserve – NER) w wysokości 9 229 697 547 uprawnień;

([5]) Na podstawie art. 10 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2003/87/WE.

([6]) Uprawnienia wydane podczas 2. etapu EU ETS (2008–2012), których nie umorzono w celu pokrycia zweryfikowanych emisji ani nie anulowano, zostały przeniesione do wykorzystania na początku 3. etapu EU ETS (2013–2020). Uprawnienia te zostały usunięte, a jednocześnie utworzono taką samą liczbę uprawnień na 3. etapie. Liczba ta odpowiada zatem dokładnej liczbie uprawnień systemu handlu emisjami znajdujących się w obiegu na początku 3. etapu EU ETS.

([7]) COM(2015) 576 – sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady – Sprawozdanie z postępów w realizacji programu działań na rzecz klimatu obejmujące sprawozdanie dotyczące funkcjonowania europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla i sprawozdanie na temat przeglądu dyrektywy 2009/31/WE sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla.

([8]) Zgodnie z art. 1 ust. 4a decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej w odniesieniu do lotnictwa uwzględnia się uprawnienia przydzielone bezpłatnie na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r.

— uprawnienia sprzedanie na aukcji od 1 stycznia 2013 r. ([9]) do 31 grudnia 2025 r. ([10]) oraz uprawnienia wykorzystane na potrzeby elastyczności w latach 2021–2025 na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) 2018/842 ([11]) („rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego"). Według sprawozdań z aukcji prowadzonych na platformie aukcyjnej i na odpowiednich platformach opt-out ([12]) wolumen uprawnień sprzedanych na aukcjach, w tym na tzw. wczesnych aukcjach, wyniósł 8 779 406 500 ([13]). Do tego wolumenu należy dodać 36 984 541 uprawnienia na potrzeby elastyczności, na podstawie art. 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego ([14]);

— uprawnienia zmonetyzowane na potrzeby programu NER300. Europejski Bank Inwestycyjny zmonetyzował łącznie 300 000 000 uprawnień;

— międzynarodowe jednostki emisji wykorzystane w okresie od 2013 r. do 31 grudnia 2020 r. ([15]) Instalacje wykorzystały 497 248 017 międzynarodowych jednostek emisji na wygenerowane przez siebie emisje ([16]);

— zgodnie z art. 1 ust. 4 decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej uprawnienia umieszczone w rezerwie nie są już uwzględniane w obliczeniach TNAC.

Popyt

Na popyt na uprawnienia na unijnym rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla składa się całkowita liczba zweryfikowanych emisji pochodzących od podmiotów objętych wymogami za okres od 1 stycznia 2013 r. ([17]) do 31 grudnia 2025 r. ([18]), która wynosi 19 568 644 185 ton ([19]), oraz 739 044 uprawnień anulowanych w tym okresie na podstawie art. 12 ust. 4 dyrektywy EU ETS.

TNAC

Na podstawie powyższych danych TNAC w 2025 r. wynosi 1 023 494 202.

Zasoby w rezerwie stabilności rynkowej

Po unieważnieniu uprawnień 1 stycznia 2025 r. w rezerwie pozostało 400 000 000 uprawnień.

([9]) Liczba ta obejmuje tzw. wczesne aukcje, tj. uprawnienia ważne na 3. etapie EU ETS (2013–2020), które zostały sprzedane na aukcji przed 1 stycznia 2013 r.

([10]) Na podstawie art. 1 ust. 4a decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej oraz z uwagi na to, że EU ETS obejmuje transport morski od 1 stycznia 2024 r., w odniesieniu do lotnictwa i transportu wodnego uwzględnia się uprawnienia sprzedane na aukcji od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r.

([11]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 156 z 19.06.2018, s. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj).

([12]) Sprawozdania z aukcji: European Energy Exchange (EEX) i Intercontinental Exchange (ICE).

([13]) Liczba ta uwzględnia 514 tys. uprawnień, które nie zostały sprzedane na aukcji ze względu na dobrowolne anulowanie uprawnień przez Niemcy. Zob. https://climate.ec.europa.eu/news-other-reads/news/notification-germany-voluntary-cancellation-allowances-eu-ets-plants-closed-2023-2025-05-05_pl.

([14]) Rozporządzenie (UE) 2018/842 przewiduje jednorazową elastyczność, dzięki której państwa członkowskie mogą wspólnie anulować maksymalnie 100 mln uprawnień w ramach EU ETS w latach 2021–2030, aby mogły osiągnąć swoje cele redukcji emisji gazów cieplarnianych określone w tym rozporządzeniu. Przepis dotyczący elastyczności dotyczy państw członkowskich, których cele znacznie przekraczają zarówno średnią UE, jak i ich potencjał w zakresie redukcji emisji racjonalnej pod względem kosztów, a także państw członkowskich, które w 2013 r. nie przydzieliły żadnych bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS instalacjom przemysłowym. Anulowania wolumenu uprawnień sprzedawanych na aukcji danego państwa członkowskiego dokonuje się zgodnie z art. 10 dyrektywy EU ETS. Przy określaniu TNAC na potrzeby rezerwy w danym roku anulowane uprawnienia są uznawane za uprawnienia w ramach EU ETS znajdujące się w obiegu.

([15]) Od 2021 r. międzynarodowe jednostki emisji nie mogą być wykorzystywane do zapewnienia zgodności z przepisami.

([16]) Na podstawie wyciągu z unijnego rejestru z dnia 1 kwietnia 2026 r. Te międzynarodowe jednostki emisji dotyczą tylko tych wymienianych na uprawnienia do emisji na 3. etapie EU ETS (2013–2020). Około 1,1 mld międzynarodowych jednostek emisji, które mogłyby zostać wykorzystane bezpośrednio do celów zapewnienia zgodności na 2. etapie EU ETS (2008–2012), zostało ujętych w liczbie uprawnień przeniesionych z etapu 2.

([17]) Co odpowiada zweryfikowanym emisjom za okres 2008–2012 (2. etap), zob. przypis 6.

([18]) Na podstawie art. 1 ust. 4a decyzji w sprawie rezerwy stabilności rynkowej oraz z uwagi na to, że EU ETS obejmuje transport morski od 1 stycznia 2024 r., w odniesieniu do lotnictwa i żeglugi uwzględnia się zweryfikowane emisje od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r.

([19]) Całkowita liczba zweryfikowanych emisji jest oparta na danych pozyskanych 1 kwietnia 2026 r. z unijnego rejestru i ze szwajcarskiego rejestru ETS dotyczącego emisji EU ETS operatorów statków powietrznych podlegających administracji Szwajcarii. Liczba ta obejmuje zweryfikowane emisje zgłoszone do 31 marca 2026 r. – co jest terminem składania sprawozdań w ramach EU ETS. Nie ujęto w niej zatem emisji zgłoszonych po tej dacie.

Zgodnie z komunikatami dotyczącymi publikacji TNAC z ostatnich lat w rezerwie umieszczono następujące wolumeny uprawnień:

— 177 877 841 uprawnień w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 sierpnia 2025 r. ([20]);

— 91 843 970 uprawnień w okresie od 1 września 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. ([21])

Na 1 stycznia 2026 r. w rezerwie było 400 000 000 uprawnień.

4. **Wnioski**

Zgodnie z decyzją w sprawie rezerwy stabilności rynkowej na okres 12 miesięcy – od 1 września 2026 r. do 31 sierpnia 2027 r. – w rezerwie zostanie umieszczona łączna liczba 190 494 202 uprawnień.

W przyszłorocznej publikacji TNAC ustalone zostanie funkcjonowanie rezerwy stabilności rynkowej na okres od września 2027 r. do sierpnia 2028 r.

Podsumowanie

Podaż	
a) Uprawnienia przeniesione z 2. etapu (2008–2012)	1 749 540 826
b) Uprawnienia przydzielone bezpłatnie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2025 r., w tym uprawnienia przydzielone z rezerwy dla nowych instalacji	9 229 697 547
c) Uprawnienia sprzedane na aukcji od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2025 r., w tym na tzw. wczesnych aukcjach	8 779 406 500
d) Uprawnienia wykorzystane do celów elastyczności w latach 2021–2025 na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) 2018/842	36 984 541
e) Uprawnienia zmonetyzowane na potrzeby programu NER300	300 000 000
f) Międzynarodowe jednostki emisji wykorzystane w okresie od 2013 r. do 31 grudnia 2020 r.	497 248 017
Ogółem (podaż)	20 592 877 431
Popyt	
a) Zweryfikowane emisje (w tonach) w ramach EU ETS od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2025 r.	19 568 644 185
b) Uprawnienia anulowane na podstawie art. 12 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE do 31 grudnia 2025 r.	739 044
Ogółem (popyt)	19 569 383 229
TNAC	1 023 494 202

([20]) Komunikat Komisji – *Publikacja łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu w 2023 r. do celów rezerwy stabilności rynkowej w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji* (Dz.U. C, C/2024/3415 z 3.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3415/oj). Jak stwierdzono w pkt 4 niniejszego komunikatu, liczba uprawnień, które miały zostać umieszczone w rezerwie w okresie od 1 września 2024 r. do 31 sierpnia 2025 r., wynosiła 266 816 768. Wolumen odpowiadający okresowi od 1 stycznia do 31 sierpnia 2025 r. wyniósł 177 877 841 uprawnień.

([21]) C/2025/3180, zob. przypis 3. Jak stwierdzono w pkt 4 niniejszego komunikatu, liczba uprawnień, które miały zostać umieszczone w rezerwie w okresie od 1 września 2025 r. do 31 sierpnia 2026 r., wynosiła 275 531 900. Wolumen odpowiadający okresowi od 1 września do 31 grudnia 2024 r. wyniósł 91 843 970 uprawnień.